

Le Saltà

PLATA D'ENFORMAZIUN DAL COMUN DE MAREO - Nr. 12/2013 - 23 de dezember 2013.

Comun de Mareo, strada Catarina Lanz 48, 39030 Mareo, telefon 0474/501023, fax 0474/501644,

www.comun.mareo.bz.it

info@comun.mareo.bz.it

Investimonc por la formaziun

La scora mesana è gnüda maiù. Con l'ampliamont èl garaté laprò trëi aules, locai de sostën y na direzjuni nea. Trepes autorités de scora y politica à tut pert ala festa de inaudaziun y benedisciun.

En bun ann por Mareo

Le 2013 va plan plan a piz. Por l'Ombolt Albert Palfrader en ann co à porté de bogn frûc por ñi co reverda le laûr dl'aministraziun comunala

Le Saltà: Ombolt, en ann rich de laûrs publics è jü a piz. Co ñiarëise pa zoruch al 2013?

Albert Palfrader: I arati che al sii sté dër en bun ann. I ne mo recordi nia en ann che al sii gnü fat tan de laûrs. Cösc è sogü en sègno che l'aministraziun de Comun laora bun adöm, zonza ne jèssera nia da porté ennent dütch chisc proieç.

Le bilanz por l'ater ann n'è nia ñiamó dan man (aproé canche Le Saltà ea belo en stampa), empò se damani: cai è pa i laûrs plü de prescia co i spetarà al'aministraziun, o che l'aministraziun oress realisé?

Desche te dijes, le bilanz n'è nia ñiamó aproé, porchël n'oressi nia brançé massa danfora. Ñi che i po dì, è che i ñiarun en iade da mëter apost l'iluminaziun publica. I ponsi tlò a Valiares, mo ince te d'atri posc. Con l'iluminaziun publica metarunse ince tal medemo tomp les condütés por l'internet snel. Spo laorarunse sambën sön les strades. Te scora mesana d'Al Plan orëssun mëter le lift, ia La Pli porté ennent le proiet dal païun y sö Rina laoré por regolé les eghes.

La Junta à aproé en prüm proiet por le renovamont dal magazînn dai stödafiüs, musiga, aiüt alpin. Le local dai jogn roarà altró. Ola ñiese pa l'intenziun da mëter cösc local tal dagni?

Por le salf dai jogn ànse valgünes propostes, mo al è ñiamó massa adora da dì. Provisoriamonter ciafarà i jogn en local sora le salf dles manifestaziuns.

I sàñ che soradöt l'Aiüt Alpin

L'ombolt Albert Palfrader.

à problems de strontöra. Èl l'intenziun da ciafé na soluziun por che ai pòi roé te na situaziun da sté plü saorì?

Cina che al n'è nia i contribuć dan man n'oressi tlò nia dì demassa o fà ilujiuns. Sce ai gareta, fóssel preodü che ince l'Aiüt Alpin ciafass plü lerch.

Sot al assessorat de Pichler Rolle èl l'ann passé gnü müdé le tru de aproazion dles müdaziuns al plann urbanistich. Co funzioniera pa sén?

Ñi pejera ia ensciö, che danfora mëssel gnü damané i bunaraç desvalis, desche al ea belo denant, y spo èl la Junta co tol la pröma delibera, nia plü le Consëi. La delibera röa spo ete dla comisiun urbanistica a Balsan y röa ala fin te Consëi, con l'arat dla comisiun urbanistica belo dan man.

Desch'i ñi ñi, ciafa le consëi les propostes de müdaziun canche la comisiun urbanistica dla Provinzia à belo dit de sciö. Ne i vëgnel ensciö nia tut en pü' le funz sot i pîsc ai aconsiadus?

En realté ciafa le Consëi plü pëis, nia manco. Le Consëi ciafa la proposta de müdaziun canche al sa belo ñi che la Provinzia dij, y spo pòl tó la dezijiun. Denant roâ la delibera tla Junta Provinziala, y chéra tolea la dezijiun finala. Ñi vëgnel da me enfora revaluté deplü le Consëi, al ciafa plü responsabilité, y an messass ince sparagné tomp.

Da püch èl gnü inaudé les botëghes dal Ñauter. Con i proprietars èl gnü fat en contrat, y ñi à ince realisé por le Comun en garasc sot tera ete. Podëise doprò dì che al è sté na bona esperionza por le Comun?

Por le Comun arati che al sii sté dër na bona esperionza. Al è gnü fora 23 posc da parché deplü. La plaza è garatada, y desche ara è sén soraia, èra avisa tan bela co denant. Laprò ànse ciafé le garasc sot tera ete, co è dër garaté. Zonza n'èl mefo nia sot tera ete. Le Comun à fat sogü en bun afar y al è gnü fat en laûr ñauber.

Co gnarà pa anüzé le garasc sot tera?

I sun tal laûr da definì plü avisa. Bonamonter gnaràl adoré por i auti de chi de Comun, y en pêr de posc nen afitunse ia. Dui posc i ànse p.ej. belo afité ia ai sorvisc sozial, co messâ denant lascé i auti

Le garasc sot tera ete réalisé dai privaç è sté por le Comun en bun afar, dij l'ombolt. A man ciampa l'etraida dal garasc, a man dërtta desche al è daete.

alaleria. Te Junta ànse belo baié, mo na dezijiun definitiva n'è nia ciamó tomada.

Con la Scora de Musiga nea è le bojügn de plazes da parché gnü maiù. Tla ultima sontada de consëi èl gnü aproé le contrat urbanistich por la plaza da parché dô le punt da Valiares. Co vara pa ennant enlò?

Emprömadedöt messunse aspeté la dezijiun da Balsan, sce al passa desche i l'àn aproé. I àn belo mené ete döt dan da n pez. La plaza dô le punt da Valiares n'è nia na idea che i s'àn encö enventé. Al è belo dal 1978 encà che an proa da la réalisé. Odun sce ara gareta en cösc iade.

Albert, à le Comun belo arjunt na acordanza con le Consorz dal'Ega por ci co reverda la gestiun dal'ega da bëre?

Rina y La Pli sorantolunse. Por Al Plan messunse ciamó odëi. Con le Consorz dal'Ega d'Al Plan ànse baié plü iadi. Èi oress porté ennent la gestiun por le païsc. Al è na cuestiun plü complicada, mo la intenziun è chëra da ciafé na soluziun olache an ne mëss nia strité.

Frësca è la noela che Südtirol dess ciafé plü autonomia por les cultes. S'aspetëise desco Ombolt che al sii plü saorì fà por

i comuns?

Por i scioldi n'arati nia che al se müdi dër trep. I m'aspeti che i ànse düc cané en pü' plü sügherté tla planificaziun. Desche ara è sén pòn ma fà cuné con scioldi che an s'aspeta, deache la situaziun se müda tres endô. Te Mareo ànse dagnora motü averda, porchël se fajunse tlò plü saorì. Ara se trata soradöt dla sügherté da planifiché. Coi scioldi ne jaràra nia da fà gran trep. An ne po nia i salté te gaiofa ala jont. Miù fóssel sce ara jess da i lascé dô val', mo chël vara ince mâ canche an sa les regoles avisa. Nia che an mëssi ponsé da mëns a mëns, desche ara è sén.

Sce la Provinzia sorantol, saràl pa cultes plü iüstes, o sozialmonter avaliades?

Sozialmonter sambën, mo ince

por l'economia. Artejagn y ostis paia en slafun. Les dites sofia sot les cultes, y al n'è nia da se fà demorvëia sce jont lascia tla finada, sce al ti romagn plü püch y nia.

En ultimo ponsier?

I sun encontont. Ara va bun y te Comun èl na bona atmosfera. Nia ma te Comun, mo ince con les assoziaziuns. Al è düc co se vën. Sambën èl val' iade desvalianzes de minunga, mo chël sozed te vigne bona familia, mo spo se vëgnun endô.

Por slü jö, oressi tó cösta ocajiun da ti aodé a döta la popolaziun de Mareo de beles festes da Nadé y en bun ann nö, con trepa ligrëza y sanité.

Intervista: Pablo Palfrader

Nos emprömadedöt

L'aministraciun oress renové l'apel ala popolaziun dal post deplén le zénter d'Al Plan. Al è gnü fat marciapisc dlungia dlilia jö y motü sö tofles. Empò vëigun belo porsones co lascia jö l'auto olacossia, gonot sön marciapisc, ensciö che chi co va a pè, mëss sté fora sön strada. Cösc ne dess nia sozeder. I auti dess gnü lascës jö tai posc preodus. Canche ara va - enviëia l'aministraciun da lascé l'auto a ciasa, y rodé te païsc a pè. Düt nos podun dé nosc contribut concret por tigni le zénter ordiné, plü lëde dai auti y ince da sté saorì.

Trec laûrs por assügheré le terac

Dezijiuns tutes dla Junta de Comun tles sontades dai 28 d'agost
ai 27 de novëmber

LAÛRS

Strada La Pli - Brach: La Junta à aproé la secunda pert dai laûrs faç dla firma Ploner Srl con sonta a Bornech, y ti à paié fora la soma de 376.228,52 plü IVA.

Raiun d'espansciun "Gran Pré"
a Al Plan: la firma Ploner Srl con sonta a Bornech à ciafé l'enċiaria da fà les infrastrutture, le prüm lôt por na soma de 484.819,94€ (al neto dal arbas de lizita dal 14,84%), plü cosc dla sügherté de 16.990,90€. Dedô èl gnü aproé en proiect de varianta, co prevéiga coscemplü de 50.257,21€ plü IVA. Tla sontada dai 25 de setember à la Junta aproé y licuidé la secunda pert dai laûrs por la soma de 243.700,00€ plü IVA. L'inj. Egon Pescalderung con stûde a Al Plan è gnü enċiarié con la colaudaziun statica, por la soma de 1.069,64€ (contr. y IVA laprò).

Raiun d'espansciun "Rina I" y

"Rina II": por la cuarta pert dai
laûrs èl gnü aproé cosc'emplü de
9.519,26 plü IVA.

Scora de Musiga tal zénter d'Al Plan de Mareo: ala firma Verginer Martino Sas con sonta ta San Martin i èl gnü paié fora 1.502,87 (IVA laprò) por l'adatamont dal implant eletrich. La dita Arte Srl da Balsan è gnüda enċiariada da condü 5 tofles, por la soma de 2.680,00€ plü IVA. Ala firma Miribung Sas con sonta a La Val i èl gnü paié fora 1.889,29 (IVA laprò) por laûrs da tisler pai balcuns dles finestres. Ala firma Elektro Mutschlechner con sonta te Mareo i èl gnü paié fora 1.609,00 (IVA laprò) por avëi realisé le coliamont eletrich por la ciasadafü nea baséte. La firma Decor Srl con sonta a La Val à ciafé l'enċiaria da condü 120 scagns por les leziuns de musica, por en total de 13.460,00 plü IVA. La Junta à spo aproé la pert finala dai laûrs da moradù, faç dla ditta

Erlacher Herbert & R. Srl, por la soma neto de 300.870,68□, y ti à paíé fora la soma de 15.240,32□ desco avaliada dai cunç. Al è incé gnü aproé la pert finala dai laûrs dla firma da moler Castlunger Alfred MGIB - por la soma neto de 110.030,33□. Ala dita i èl gnü paíé fora 52.394,92□ plü IVA desco avaliada dai cunç.

Laûrs a Framacia: Por assûgheré terac a Framacia dal prigo che al vëgnyi jö peres, èl gnü enciarié la dita STC Srl con sonta a Balsan, por na soma de 40.038,02 $\square$, al neto dal arbas de lizita dal 42,68%. Laprò vëgnel ciámó 2.000,00 ϵ de coscé por la sügherté. La Junta à aproé ai 6 de novëmber coscé emplü de 5.655,28 $\square$ (IVA laprò), desco incé la pert finala dai laûrs, por na soma de endöt 46.328,92 $\square$. Le gheom. Martin Krautgasser con stüde a Percha à ciafè l'enciaria dla coordinaziun dla sügherté, por la soma de 2.162,04 $\square$ (contr. y IVA laprò).

Le Comun à mossü fistidié da dé ia cotan de laûrs por assügheré terac, che al ne raitass nia jó peres. Önn dai maius jó Framacia, olache al è gnüi assügheré le crëp. Cosc: damprò da 50 mile euro.

Renovamont dles infastrotöres a Curt: le proiet prevëiga en cost de endöt 86.583,85 $\square$, partis sö ensciö: 75.412,57 $\square$ de laûrs sôla basa de lizita, 2.900,00 $\square$ de cosc por la sügherté y 8.271,58 $\square$ de somes a desposiziun dl'aministraziu. La firma Pronorm Consulting Srl da Balsan ciafé l'ençaria da fistidié dla documentaziun por scri fora i laûrs, por na soma mascima de 2.196,00 $\square$. Le dot. inj. Christoph Staggl con stüde a San Iere à ciafé l'ençaria de coordinaziun dla sügherté, por en onorar de 2.156,96 $\square$ (contr. y IVA laprò). I laûrs ti è gnüs sorandês ala firma Wieser Snc da Mühlen ta Türesc, por la soma de 39.075,75 $\square$, al neto dal arbas de lizita dal 32,50%. Ai 13.11 à la Junta aproé cosc emplü de 3.538,34 $\square$ plü IVA. Tla sontada dai 27 de novëmber èl gnü aproé la documentaziun finala y al è gnü deliberé da i paié fora ala dita la soma de 37.577,08 $\square$ plü IVA.

de lizita, 600,00 $\square$ de cosc dla sügherté y 23.181,93 $\square$ de somes a desposiziun dl'aministraziu. La firma Pronorm Consulting Srl da Balsan à ciafé l'ençaria da fistidié dla documentaziun por scri fora i laûrs, por na soma mascima de 2.196,00 $\square$. Le dot. inj. Christoph Staggl con stüde a San Iere à ciafé l'ençaria de coordinaziun dla sügherté, por en onorar de 2.156,96 $\square$ (contr. y IVA laprò). I laûrs ti è gnüs sorandês ala firma Wieser Snc da Mühlen ta Türesc, por la soma de 39.075,75 $\square$, al neto dal arbas de lizita dal 32,50%. Ai 13.11 à la Junta aproé cosc emplü de 3.538,34 $\square$ plü IVA. Tla sontada dai 27 de novëmber èl gnü aproé la documentaziun finala y al è gnü deliberé da i paié fora ala dita la soma de 37.577,08 $\square$ plü IVA.

Assügheraziun a Curt: Ala firma STC Srl da Balsan i èl gnü dé l'ençaria da fà a Curt laûrs de sistemaziun dal prigo che al vëgni jö peres, por en cost de 12.378,43 $\square$ plü IVA. Ala firma i èl spo gnü paié fora la soma de 12.338,07 $\square$ plü IVA.

Tét pal magazinn de Comun: la Junta à aproé la documentaziun con le verbal dai prîsc nös por i laûrs da moradù, y le proiet d'enjunta, aladô de chël che

la soma dla opera mutta sö a 19.365,72 $\square$, con na maiù spëisa de endöt 7.710,21 $\square$ respet ala soma contratuala aproada denant. Al è iné gnü aproé la medema documentaziun por i laûrs da zompradù y tlomper. Le proiet nö prevëiga na soma de 20.011,28 $\square$, con en aumont de endöt 4.180,05 $\square$.

Magazinn dai stödaftis, musiga y Aiüt Alpin, Al Plan: la Junta à aproé en via tecnic-h-administrativa le proiet laoré fora de setember 2013 dal gheom. Helmuth Palfrader, revardont l'ampliamont y ressanamont dal magazinn dai stödaftis, dla staziun dal Aiüt Alpin y dal local dles proes dla musiga, co prevëiga na spëisa de endöt 834.403,00 $\square$, partis sö ensciö: 633.375,00 $\square$ de laûrs sôn basa de lizita, 25.000,00 $\square$ de cosc dla sügherté y 176.028,00 $\square$ por somes a desposiziun dl'aministraziu. Laprò èl iné gnü tut la dezijiun da fà domanda d'en contribut por finanzié i laûrs soradić, tla cornisc dal program 6.000 Campanili.

Plaza danter scora de musiga y païun d'Al Plan: ala firma Taubau Srl da Natz/Schabs i èl gnü païé fora por chisc laûrs en acunt de 84.195,75 $\square$ plü IVA. Laprò à la Junta aproé cosc emplü de 22.839,32 $\square$ (IVA laprò). Le

Le zënter d'Al Plan dô i laûrs de realisaziun dai marciapîsc da entrames les perts.

p.i. Georg Mutschlechner à ciafè na ençìaria de proietaziun liada a cösta opera, por en onorar de 597,31 $\square$ (contr. y IVA laprò)

Scora da Rina: Ala firma Termo A. Clara con sonta a San Martin i èl gnü dé l'ençìaria fà laùrs d'esploraziun de na condüta pla scora elementara da Rina, por en cost de 150,00 $\square$ plü IVA.

Paiun d'Al Plan: Le Comun à paié fora deplü fatures por laùrs emplü: 669,37€ ala firma Zimmerei Palfrader y 1.731,51 $\square$ ala firma Tamers Snc (prisc con IVA laprò).

Scora mesana Al Plan: Le Comun à paié fora deplü fatures por cosc emplü: ala firma Brandlechner Herbert 1.093,12 $\square$, ala firma Tamers Snc 1.296,86€ (prisc con IVA laprò).

Salf manifestaziuns Al Plan: Deache al va debojügn da renové l'iluminaziun y l'implant audio dal salf, èl gnü ençìarié le p.i. Jan Palfrader da fà i proiecé y con la direziun dai laùrs, por en onorar de 3.422,10 $\square$ (contr. y IVA laprò).

AL VËN PAIÉ FORA CUNĆ

Ala firma Verginer Martino Sas con sonta ta San Martin i èl gnü paié fora la soma de 1.527,26 $\square$ (IVA laprò) por avëi condüt y metü jö en ró a trëi fases y pozeé pla plaza da parché sot tera dô çiasa de Comun.

Al Comun da Bornech i èl gnü paié fora 3.281,58 $\square$ desco cuota de spëises por la scora de musiga da Bornech, les scores mesanes Röd y Meusburger, y la scora mesana taliana. I cosc reverda l'ann 2012.

Le Comun à paié fora i cuné por la refeziun de scora y scolina por l'ann de scora 2013/14. Al è gnü impegné la soma de 90.000,00 $\square$.

Ala firma Michaeler & Partner Srl i èl gnü paié fora en cunt por la rielaboraziun dal conzet de svilup turistich dal comun de Mareo: endöt 1.257,80 $\square$ (IVA laprò).

Ala firma Ploner Srl i èl gnü paié fora 3.400,87 $\square$ (IVA laprò) desco acunt por laùrs de costruziun pla pista dla lösa a Rina.

Al Consorz privat por l'ega da bëre d'Al Plan i èl gnü paié fora 25.478,96 $\square$, desco retüda dal contribut de próma urbanisaziun por avëi taché ete frabiches ala rëi dal'ega da bëre.

Ala firma Markus Erlacher d'Al Plan i èl gnü paié 1.277,76 $\square$ (IVA laprò) por la fornidöra de material stabilisator, desco ince 4.598,00€ (IVA laprò) por i laùrs da deslarié la strada Antersì.

Ala firma Gasser Srl con sonta a San Laronz i èl gnü paié fora 6.544,30 $\square$ (IVA laprò) por avëi cuné l'UNIMOG de Comun.

Ala Provinzia Autonoma de Balsan i èl gnü paié fora la soma de 7.000,00 $\square$ desco compartezipaziun ala realisaziun dal tru dles rodes Plaies.

Ala firma Betonform Srl da Gais i èl gnü aproé cosc emplü de 368,83 $\square$, por la fornidöra y montaja de coni.

ENÇÌARIES

La dita "La Casa Pulita" de Achille Sacchi con sonta a Bornech à ciafè l'ençìaria da fistidié dla netijia generala dla scora de musiga nea d'Al Plan, por na spëisa mascima de 3.300,00 $\square$ plü IVA. La medema dita è gnüda ençìariada da puzené ince i ofizi de Comun, por le tomp dai 01.01.2014 ai 31.12.2015, por la soma de 10.560,00 $\square$ plü IVA.

La firma Ties Alfred & Co. Snc con sonta te Mareo è gnüda ençìariada da condü döes portes pla scolina d'Al Plan, aladô d'en preventif de 2.200,00 $\square$ plü IVA, y da condü y mëter sö 5 armës daverç, por na spëisa de 1.650,00€ plü IVA.

La firma Elektro Mutschlechner de Mutschlechner Erich con sonta

te Mareo à ciafè l'ençìaria da baraté fora le cader de comane pla iluminaziun de strada a Valiares, por en total de 1.480,00 $\square$ plü IVA.

Le gheom. Thomas Agreiter con stüde tecнич te Mareo à ciafè l'ençìaria da arjigné en plann de partizun co reverda la strada de lian danter la ciasa dal parch natural y le raiun d'espansciun "Les Corceles II", por la soma de 2.328,04 $\square$ (contr. y IVA laprò), y ince por le slariamont dla strada de comun Antersì, por na soma de 2.093,52 $\square$ (contr. y IVA laprò).

Material por l'invern: La firma Intercom Dr. Leitner Srl con sonta a Freienfeld è gnüda ençìariada da condü 40 tonelades de sé da strada, al prisc de 79,90 $\square$ plü IVA a tonelada, por en total de 3.864,16 $\square$. Ai 27 de novëmber à la Junta aproé cosc emplü de 2.135,53€. Dla firma Huber & Feichter Srl con sonta a San Laronz èl gnü cumpré 100 m³ de giara por 2.745,00€ (IVA laprò) y ince 200 m³ de material stabilisator por endöt 5.368,00 $\square$ (IVA laprò).

Por laùrs de drenaja sön en rogn a Rina, i èl gnü sorandé al dot. inj. Walter Ferdigg l'ençìaria de proietaziun, por en onorar de 2.030,08 $\square$ (contr. y IVA laprò).

La firma Niederbacher Prostahl Srl con sonta a Kaltern è gnüda ençìariada da condü y mëter sö injins por la ciasadafü dla scolina da Rina, por na spëisa de 7.443,55 $\square$ plü IVA, desco ince por la ciasadafü dla scolina d'La Pli, por na spëisa de 9.396,06 $\square$ plü IVA.

Dala firma Aldebra Spa da Balsan èl gnü cumpré en computer por l'ofize lizonzes, por la soma de 7.887,30 $\square$.

Ala firma Elektro Mutschlechner de Mutschlechner Erich i èl gnü arlungé l'ençìaria por le sorvise de manutenziun dla iluminaziun publica de propriété dal Comun, por le tomp dai 01.07.2013 ai 30.06.2015. Le païamont al ann è de 2.671,50 $\square$ plü IVA.

Tal raiun d'espansciun "Gran Pré" à motü man da frabiché i pröms assegnatars de terac alesiré.

Ala firma Termotecnica Kastlunger con sonta te Mareo i èl gnü arlungé l'enċiaria de manutenziun dai implané de scialdamont dai frabicač de Comun, por le tomp dai 01.07.2013 ai 30.06.2016, por en paiamont anual de 7.000,00 plü IVA.

La firma Erich Palfrader con sonta a Al Plan à ciafè l'enċiaria da mëter apost la plaza danter Crusc Blanċia y ciasa de Comun, por na spēisa de endöt 11.419,06.

La firma Varesco Srl con sonta a Neumarkt è gnüda enċiariada da fà laûrs de asfaltaziun sön deplü strades, por en total de 36.022,96 plü IVA. Tla sontada dai 27 de novëmber à la Junta aproé la pert finala dai laûrs y aproé da païé fora la soma de endöt 35.902,23 plü IVA.

La firma Fuchs Peter Sas con sonta a Sanċiana à ciafè l'enċiaria da condü y mëter sö na sbara por le garasc sot tera ete dô Comun, por na spēisa de 2.296,71 plü IVA.

La firma Signal Traffic da Neumarkt à ciafè l'enċiaria da condü 6 coni y 9 capsules, por

endöt 870,00 plü IVA.

Le ggeom. Helmuth Palfrader d'Al Plan à ciafè l'enċiaria da arjigné en plann de partiziun por regolé relaziuns de propriété tal raiun d'espansciun Gran Pré, por 602,68 (contr. y IVA laprò).

Le ggeom. Martin Krautgasser con stüde a Percha è gnü enċiarié da sorantó la direzjun y la contabilité finala dai laûrs de asfaltaziun sön le teritore communal de Mareo, por en onorar de 5.684,22 (contr. y IVA laprò).

La firma Egger Srl con sonta a Balsan à ciafè l'enċiaria da dörteré la cialdira pla scora elementara d'La Pli, por na spēisa de 1.846,23 plü IVA.

Le dr. arch. Christian Agreiter con stüde te Mareo è gnü enċiarié da rielaboré le plann d'atuazjun y le plann normatif por le raiun produtif "Gran Pré", por en onorar de 1.015,04 (contr. y IVA laprò).

AMINISTRAZIUN

Tla sontada dai 28 d'agost à la Junta determiné les retes y i

criters por la scolina, por l'ann 2013/14: la cuota è de 58,00 al mëns por le pröm möt, 49,00 por le secundo, deperpo che por le terzo möt n'èl da païé nia. Pai caji soziai de gran debojügn èl la Junta co tol la dezijiun da cajo a cajo. La cuota mensila vén smendrida dal mez tal mëns de jügn, y i mituns co ne va da aori a jügn nia plü ala scolina, paia le contribut mensil al 50%. Laprò èl gnü determiné le contribut dles spēises por la marëna, a ċiaria dal personal dles scolines, co fej fora 4,00 por la marëna y 0,70 por le danmisdé.

Sön domanda dal sign. Willeit Max èl gnü müdè le plann normatif dal raiun d'espansciun "Pincia de Calogna II" a La Pli - 2. lôt, delimitenn en têt tla pert a val, por le fin da réalisé en post da parché corì. Laprò i èl inċe gnü assegñé definitivamonte tal medemo raiun la pdt 403/5 tal CC de Mareo, con na spersa de 343 m² y na cubatöra mascima de 486,27 m³, dô che al à belo païé ete la soma de 29.429,40.

Le Comun à slüt jö en contrat de barat con les signures Bettina y Ruth Call, con cōsc contegnü: le

Comun i sorandà ales sign. Call 11 m² dla pdt 4184/1 tla P.T. 199/II tal CC de Mareo, y les sign. Call i sorandà 13 m² dla pdf 705 tla P.T. 376/II tal CC de Mareo.

Al sign. Giuseppe Palfrader d'La Pli i à le Comun vonü la parzela de terac nea 405/5 CC de Mareo (16 m²) al prisc de 3.200,00. **Ai sign.s Paul Pedevilla y Maria Lanz d'La Pli** i à le Comun vonü 29 m² dla parzela de terac nea 405/4 CC de Mareo, por le prisc de 5.800,00.

I sign.s Gerda Videsott, Meinhard Erlacher y Simon Dham à damané d'agost la müdaziun dal termo de mascima frabicaziun fora de tera por i lôc G1 y G2 tal raiun d'espansciun "Gran Pré" a Al Plan de Mareo. La Junta à dé pro.

Ala signura Gerda Videsott i èl gnü assegné la propriété dla pdt 2658/11 tal CC de Mareo, con na spersa de 184 m² y na cubatöra mascima de 617,83 m³.

Deache le Comun à albü fat laûrs da idraulicher y eletricher pla scora mesana y che i laûrs à albü influs negatif sön l'ativité comerziala dla botëga "Foto Hansi", i èl gnü conzedü al sign. Giovanni Erlacher por le mëns de forà 2013 na reduziun dal afit de 400,00.

Dal sign. Ellecosta Filippo èl gnü tut adonfit por la dörada de 5 agn les pdt 1896/3 y 2469/2 tla PT 146/I tal CC de Mareo, por en paiamont anual de 3.736,58.

Mareo Bus: Le Comun à slüt jö na convenziun con la Provinzia Autonoma de Balsan, por le renforzamont dal sorvise de trasport publich te Mareo (Mareo Bus). Tla convenziun vëgnel nominé i cosc de kompartezipaziun al sorvise che le Comun sorantol o à sorantut. Tlò en resocunt dai ultimi agn: tres la convenziun dal 01.07.2011 s'à le Comun impegné da sorantó le cost de 51.500,00€ por le tomp dai 13.09.2010 ai 10.09.2011. La medema zifra

è gnüda sorantuta ince por le tomp dai 11.09.2011 al 01.09.2012. Ennant èra jüda por le tomp dai 02.09.2012 cina ai 14.12.2013, olache al vën sorantut na spëisa de 66.174,00. La convenziun se renovëia chítamontre da ann a ann, tan ennant che öna dles döes perts ne mëna na desdita por scrit, almanco 3 ménsc denant che la convenziun tómì.

La Junta à arlungé fina ai 31.12.2018 la concesciun d'anüzada dai ofizi y locai dl'Assoziaziun Turistica d'Al Plan, por en fit de 250,00€ al mëns. Le prisc gnarà adaté vign'ann tla mosöra dal 75% dai dać ISTAT (indesc de prisc al consum).

Le Comun à slüt jö en contrat de barat de terac con le sign. Giuseppe Huber da Pliscia. Cösc le contegnü: le Comun i dà al sign. Huber 135 m² dla pdt 4030/1 tal CC de Mareo, le sign. Huber i dà al Comun 135 m² dla pdt 1757 tal CC de Mareo (Peraforada). Les sperses à la medema valüta. Les spëises contratuales va a cíaria dal sign. Huber.

Prelevamonc dal fond de resséra: La Junta à fat fora da fà du prelevamonc dal fond de resséra dal Comun: le pröm ai 4 d'otober, de 8.000,00 por cumpré giara, sé y d'ater por le sorvise da d'invern; le secundo ai 6 de novëmber, ince de 8.000,00€, por cuncé auti de comun (5.200,00), por tofles de strada (2.000,00€) y spëises dal telefönn (800,00).

Al sign. Renzo Negra, titolar dla sozieté Igloo Foto Sas con sonta a Al Plan, i èl gnü afité ia les perts materiales 2 y 5 dal frabicat dal Sportcenter Mareo. Les perts è respeticomontre de 43 m² y 19 m². La dörada vën fissada por en ann, con la possibilité da arlungé da ann a ann cina en mascim de 6 agn, respeticomontre fina ala demoliziun dal frabicat. Le fit mensil è de 390,00.

PERSONAL

I sign.s Peslatz Silvestro, Kosta

Erwin y Trebo Lois è gnüs ençariêis da fà le sorvise da verdascolari por l'ann de scora 2013/14, por en paiamont netto de 800,00€ porom - por döt l'ann de scora.

Le sign. Hartmann Frontull è gnü ençarié da fà vigne dé rodes de control pla scora de musiga, dertan l'ann de scora 2013/14, por en paiamont netto de 400,00.

Ala sign.a Maneschg Rita i èl gnü conzedü 44 dis de feries ordinaires, dai 08.12.2013 ai 19.02.2014. Al i è spo ince gnü conzedü l'aspetativa por le personal con mituns, a pié ia dai 20.02.2014 fina ai 19.02.2016.

Ala sign.ra Craffonara Alexandra i èl gnü arlungé dal 01.12.2013 cina ai 19.02.2016 le raport de laûr con contrat a tomp determiné, tla qualità de assistonta aministrativa, tla VI. cualifica funzionala.

Le sign. Aldo Palermo è gnü ençarié da fà le sorvise da polizist, dai 26.12.2013 cina ai 06.01.2014, por en mascim de 4 ores al dé, por en paiamont bruto de 20,00 al'ora.

CONTRIBUĆ

A cöstes uniuns y istituziuns ti èl gnü conzedü en contribut: 200,00 al Cor dles Ères d'Al Plan; 10.000,00 ai Stödafüs d'Al Plan, 5.200,00 ai Stödafüs d'La Pli, 4.800,00 ai Stödafüs da Rina; 8.000,00 al Sorvise ai Jogn por spëises y proieć desvalis; 700,00€ al sign. Asami Kato por la mostra "Le Dolomiti viste da un giapponese"; 500,00€ ala Uniun dal Chidlé; 3.481,14 al'Assoziaziun Turistica d'Al Plan por le sorvise shuttle ta Pederü dertan l'isté 2013; 646,02 al Sorvise ai Jogn Val Badia por les investiziuns pal salf dai jogn da Rina.

Ales scolines de Mareo i èl gnü conzedü en contribut de 74,00 a möt scrit ete, por cumpré material didatisch: ala scolina d'Al Plan 3.996,00 (54 x 74,00), ala scolina d'La Pli 1.406,00 (19+74,00) y ala scolina da Rina 1.184,00 (16x74,00).

Propostes de müdaziun al plann regoladù

Con la lege provinciala nea, èl sén la Junta de Comun co tol la próma delibera por les müdaziuns al plann regoladù, dô avëi tut ete i araç preodüs. Cöstes è les prómes dezijiuns

La Provinzia à müdé le tru por les müdaziuns al plann urbanistich. Sén èl la Junta co fej la próma delibera, dô avëi tut ete i bunaraç preodüs, y köstes vën spo menades ennent a Balsan, tla comisiun urbanistica, por roé spo te Consëi de Comun.

Cöstes les prómes dezijiuns urbanistiche tutes dala Junta.

- Sön domanda dai sign.s Parisso Bettina y Videsott

Paul èl gnü aproé da amplié le raiun residenzial B1 - raiun de completamont, sön pert dles pdf 1286, 1205 y 1247 y sön perts dla pdt 2826/32, dötes tal CC de Mareo (al'entrada dal païsc d'Al Plan, vis a vis dla próma gran plaza da parché). L'ampliamont reverda na spersa de 2.300 m², co è al momont vërt de ciampopré. L'indesc de cubatöra è tlò de 1,90 m³/m². Plü co le 70% dla cubatöra mascima che an po fà sö te döt le raiun, è belo frabicada.

- Sön domanda de Tamers Clara, Oberbacher Karin, Tamers Luigi

y **Tamers Gianpaolo** èl gnü aproé da amplié le raiun residenzial B1

- Nainores a Al Plan, revardonta perts dles pdf. 721 y 754 y perts dles pdt 3004/3, 3004/4, 3004/5 y 3004/16. Al vën fat la proposta da müdé na spersa de 771,28 m² co è al momont vërt de ciampopré. Le raiun residenzial ciafass encsiö na spersa de 2.570,93 m². L'indesc de cubatöra è de 2,2 m³/m² y pormetess da réalise laprò na cubatöra mascima de 1.696,81 m³.

- Sön domanda dla Ties A4

Srl èl gnü aproé la proposta da müdé le raiun industrial te raiun residenzial C3 - raiun d'espansiun con possibilità de prestaziuns de sorvisc, attivitàes kommerziales al detail y ciases d'alberch por laoranti sön les pdt 2660/1, 2660/5, 2660/11, 2660/12, 2660/27 y les pdf 767 y 768 - dötes tal CC de Mareo (raiun dla fabrich August Ties).

Le raiun residenzial preodess dô la müdaziun na spersa de 1.559 m² co è al momont dai frabicaç esistonç, y laprò na spersa de 5.668

m², co è al momont pré.

- Sön domanda dal sign. Call Giovanni èl gnü aproé da müdé le plann normatif dal raiun de ressanamont "Al Plan", sotriau A/3 - lot 3/8, müdenn l'altëza mesana dla pdf 961 tal CC de Mareo (Residence Noares). Sön la falzada cuntra la strada de comun po les sporjënzes gnì fates a na altëza sora i 5 metri dal livel de strada. La müdaziun ne dà degün dërt dal aumont de cubatöra.

- Sön domanda dai sign.s Flatscher Martin y Flatscher Adelaide èl gnü aproé da modifiché/retifiché na spersa de 2.400 m² sôla pdf 337 y sön na pert dla pdt 3261/115 tal CC da Rina (strada Börz), müdenn da bosch a vërt de ciampopré.

- Dô che le Consëi de Comun, y spo la Junta Provinciala (25.02.2013) à aproé l'aumont dal indesc de cubatöra tal raiun de completamont B3 "Pelegrin" - Al Plan da 1,70 a 1,96 m³/m², èl gnü adaté aladô le plann de atuaziu.

Racoüda dal ciomont: müdaziun dal dé

Le Comun de Mareo lascia alessëi che empede le lönesc ai 6 de janà 2014 (Santabogna) gnarà le ciomont de ciasa coü adöm le dé dô, dédölönesc ai 7 de janà 2013.

Magazînn de Comun

Lönesc dales 8.00 ales 12.00

Dédemesaledema dales 14.00 ales 16.30

Sabeda dales 9.00 ales 12.00

Mareo: la cherta dai toponims è dan man

Ennoms de lüsc, posc, munts y contrades è sén coüs adöm tla bela "Cherta dai toponims dal comun de Mareo", prejentada ai 22 de novëmber te Ciasa dles Uniuns a La Pli. Vigne familia nen ciafa öna debann

A la fin de novëmber à l'Istitut Ladin Micurà de Rü y le Comun de Mareo podü prejenté a La Pli la cherta dai toponims. Ara se trata de na cherta ortofoto (raiuns odüs dal alt), olache al è gnu porté ete endöt 2.095 ennoms de posc, trates, près, lüsc, crêp, munts y rüs. Mareo è l'ultimo comun dla Val Badia co ciafa cösta cherta, mo nia deache an n'à nia fat ennant, mo deache la spersa è grana, y le latûr s'à damané cotan de impëgns. La cherta enstëssa è gnuida prejentada da Silvia Liotto dal Istitut Ladin, coordinadëssa dal proiet deboriada con so colegh Paolo Anvidalfarei. Trepa jont à incé desmostré enteres por cösta publicaziun nea, y à tut pert ala serada de prejentaziun. I n'orun nia tlò jì ete plü avisa tal tru de realisaziun, che i àn belo albù l'ocaijun da porté tal Saltà de jügn. Ci che i podun enjunté, è le fat che i ennoms sön la cherta n'è nia düc chi che an à abiné adöm. Por evité che ennoms gness stampës ensoralater, èl gnu tut la dezijiun da nen lascé demez. Döt adöm nen fóssel rodunt 3.001. Düc chisc è tignis sô al sogü te na gran banca dać dal Istitut, co podarà tal dagni tresfora gnì completada.

NA CHERTA POR VIGNE FAMILIA

L'Ombolt de Mareo Albert Palfrader à manifesté en chëséra na gran ligrëza por cösta publicaziun, alzenn fora l'emportanza che i toponims de nosc comun ne vëgni nia desmoncêts, por ne perde nia le liam con nosc dačiasi. "La cherta è en contribut ala cultura y na bona coltöra por nostes raïsc", à dit l'Ombolt pla prejentaziun. Y te chëocaijun àl incé encündé la bona noela che le Comun à cumpré chertes assà por che al

Le presidënt dal Istitut Ladin Albert Videsott i à sorandé al Ombolt de Mareo Albert Palfrader la vaina con les chertes dai toponims de döta la Val Badia.

nen röii öna te vigne ciasa. Porchël è dötes les families enviades da jì te Comun a nen damané dô öna. Vigne familia la ciafarà debann.

- Südtirol, dla Fondaziun Cassa dal Sparagn y dal Assessorat provincial por la Scora y Cultura Ladina.

TREPES PORSONES À DAIDÉ

La prejentaziun è stada le dër momont por rengrazié les porsones co à daidé le plü che le proiet gness aledé. En gran iolan da pert dal Istitut i va porchël a düc i relevadus y i testimoni co à daidé fà enjunes y coreziun; al Comun de Mareo con l'Ombolt Albert Palfrader y l'Assessuria Elisabeth Frenner; a Jep Agreiter y le Consëi de Formaziun d'La Pli; a Tone Rungger y i verdabosc d'Al Plan; a Helene Gasser, Lois Craffonara, Maria Teresa Craffonara, Erika Pitscheider, Tresele Palfrader y düc i colaboradus dal Istitut. La cherta à podü gnì stampada con le contribut dla Regiun Trentin

I ennoms co vën dant le plü te Mareo

val/valun	151 iadi
plan	148 iadi
col	141 iadi
pré	103 iadi
rü	78 iadi
costa	70 iadi
fontana	59 iadi
ciamp	53 iadi
crêp/crépa	24 iadi
morin	24 iadi
bosch	21 iadi

Bëngnüs te nostra comunità!

Melanie de Lois Ferdigg y
Nicole Irsara,
Rina

Daniel de Lorenz
Rungger y Waltraud
Kaser, Rina/Milland

Jimmy de Marco Call y
Cindy Ploner,
Al Plan

Alex de Luca Erlacher y
Lucia Rindler,
Al Plan

Julia de Florst
Mutschlechner y Rita
Maneschg, La Pli/
Valdaura

Amelie de Armin Erlacher
y Federica Gentilini,
Al Plan

Francesco de Josef Erhard y
Angelica Konrater,
La Pli

Julia de Werner Delazer y
Alessandra Ties,
Rina

Leonhard de Philipp
Tolloi y Gerda Videsott,
Al Plan

Alma de Luca Gnesotto y
Barbara Frenner,
Al Plan

Matthias de Elmar
Winkler y Sofia Ploner,
Al Plan

Argana Maria de Florin y
Petronela Pribescu,
Al Plan

Caji de residëenza

Stimës geniturs, por la publicaziun dai nasciüs se referëse Le Saltà dagnora ala residëenza. Al sozed trës endò che mames jones abitëzia te Marzo mo à la residëenza altró o al contrar, enseïo sozèdéra che mituns de familiës jones abitëzia tlò, mo ne résultëja nia tla lista y chi ne vén spo gnancea contatës. Sambën èl te nostra intenziun da publiché soradot i piei eo nasem y vir tlò te Marzo. I enviu chi geniturs olache al è de te' eaji, da mené adalerech la foto de so picio - sòa picera a palfraeder@rolmail.net, spo podunse tó en eonsidraziun inçë chi. Le proscimo termo da mené le retrat è i **20 de forà 2014**.

Conzesciuns da frabiché

SETËMBER

Morlang Rosalia, realisaziun de na strotöra por bar - restorant, varianta, sönsom le lift de Col Toronn

Erlacher Alexander, müdaziun interna y realisaziun de na veranda pla čisa d'abitaziun, Al Plan

Erlacher Stefania, ampliamont cualitativ dal Residence Villa Corn - varianta, Al Plan

Pisching Wolfgang, müdaziuns internes y realisaziun d'en têt sora i posc da parché (mioramont cualitativ), Al Plan

Castlunger Filippo, fà en têt sora la zopa dla coltöra, Rina

Baldissera Antonio, fà en têt sora la zopa dla coltöra (Dunglagerstätte) pal lü "Roje", Str. Furcia, La Pli

Erlacher Irene, Erlacher Konrad, Pescoll Arturo, laûrs de müdaziun interna y ampliamont d'en balcun pla čisa d'abitaziun, Frena, La Pli

Comun de Mareo, sistemazion dla strada Rina - Pecëi - Tintal, proiet ajuntif y de varianta, Rina

Burchia Irma, ampliamont y restrotoraziun, Al Plan

Erlacher Franz, realisaziun d'en

implant fotovoltaich, Al Plan

Comun de Mareo, ampliamont y renoaziun dal magazin dai Stödafüs, dal Aitüt Alpin y dal local dla Musiga, Al Plan

OTÖBER

Palfrader Erich, Pescoller Alessia, Pescoller Marika, fà sö danö y amplié la čisa d'abitaziun con trasformaziun de cubatöra dla stala/majun, Mantëna, Al Plan

Videsott Gerda, costruzion de na čisa alesirada tal raiun d'espansciun Gran Pré, Al Plan

Erlacher Rolando, müdaziun y ampliamont dla stala

Obermair Martin, recualificaziun por fins d'abitaziun dla alzada a tera y ressanamont energetich, Str. Rara, La Pli

Petroccione Maria Giovanna, ressanamont energetich y ampliamont dla čisa esistonta, Al Plan

Ties Roman, costruzion de na majun, Al Plan

Lavarella KG de Frenner Hanspeter & Co., varianta al ampliamont dla Ücia Lavarella con realisaziun de alberch por personal sön la munt de Fanes, Fanes

Lavarella KG de Frenner Hanspeter & Co., 3. varianta al

ampliamont dla Ücia Lavarella con realisaziun de alberch por personal sön la munt de Fanes, Fanes

Ferdigg Luigi, ressanamont y mantegnimont dla stala de munt - varianta, Rina

Clara Guido, costruzion d'en balcun, Al Plan

Comploj Massimiliano, manuteziun d'en mür de sostën, Al Plan

Palfrader Josef, costruzion d'en għibl (Dachgaube) pal frabicat agricul, Str. Rara, La Pli

Trebo Egon, trà jö y fà sö danö le frabicat agricul - varianta, La Pli

Kaneider Robert, ampliamont dal frabicat agricul pal lü slüt "Andram", varianta finala, Al Plan

Vollmann Antonio, trasferiment dal lü slüt "Moradù", varianta finala, Pliscia, La Pli

Montefoschi Paola, costruzion de na finestra en sanatoria, Al Plan

NOVËMBER

Castlunger Michele, trà jö y fà sö danö la čisa d'abitaziun, con ampliamont y realisaziun de garasc, Rina/Tintal

Untergassmair Giuseppe, realisaziun de na strada d'azes nea al lü, Rina

Erlacher Beniamin, varianta al ressanamont energetich dla costruzion esistonta, con ampliamont, La Pli/Čiaeles

Erlacher Petra, spostamont dal tanch dal gasere, Fanes

Pisching Wolfgang, müdaziuns internes y têt por plaza da parché, ampliamont cualitativ - varianta, Al Plan

Burchia Siegfried, costruzion d'en têt davert pla majun dal lü Val - varianta, La Pli

Promberger Alois, Trebo Ferdigg Anna Srl, Trebo Silvia, ampliamont sot tera ete dles sperses de vonüda y realisaziun d'en garasc sot tera ete - 2. varianta, Al Plan

Sontades dla comisiun dal frabiché 2014

Data sontada

24 de janà
28 de forà
28 de merz
30 d'aurì
30 de mà
27 de jügn
25 de messé
29 d'agost
26 de setëmber
24 d'otober
28 de novëmber
19 de dezëmber

Ultimo terminn da dé jö

9 de janà
12 de forà
12 de merz
15 d'aurì
14 de mà
11 de jügn
09 de messé
13 d'agost
10 de setëmber
08 d'otober
12 de novëmber
03 de dezëmber

Por l'ordinn dal dé vëgnel tut en considraziun mā domandes completes con döta la documentaziun aladò dal art. 10 y 11 dal ordinamont da frabiché de comun.

La Cronica de Mareo endespra enteres

Le sistem da mëter adöm la cronica tal comun de Mareo è gönü prejenté pal Dé dai Cronisć de Südtirol, ai 25 d'otober a Balsan

Dal 2007 encà vëgnel motü adöm te Mareo, sön encìaria dal Comun, la Cronica dal Comun de Mareo. Düt i ejemplars è da ciafè tla biblioteca d'Al Plan, olache an po s'ai empresté fora. Da empröma encà vën cösta cronica motüda adöm en digital, tanco formatada deplén sön computer, sides la cronica scrita co ince chëra dai articui tla stampa. Feter te düt i atri comuns de Südtirol - co dà fora na cronica - vën cösta motüda adöm te na maniera plü tradizionala. Les fotografies materiales vën tacades ete, ensciö ince i articui dai folieć y d'atri documonç de enteres. Les plates vën spo fotocopiades y lasciades lié t'en liber. Tla Val Badia èl da di che i àn belo da agn en bel ejompl de cronica digitala, raprejenté dal liber Sas dla Crusc, co vën dé fora vigni ann dala Uniu di Ladins dla Val Badia.

Na cronica digitala - te na maniera plü limitada - ciafon por ejompl ince a Sterzing. Le sistem de Mareo è gönü araté dal Archif Provinzial da Balsan sot cer' aspec en tru a chél che i atri cronisć dess s'orienté por le dagni. Ensciö è le cronist Pablo Palfrader gönü envié da jì a tigni en referat

Le cronist Pablo Palfrader dlungia le pröm cronist provinzial Robert Kaserer y l'assessuria provinziale Sabina Kasslatter Mur.

- en gaujuin dal Dé dai Cronisć de Südtirol, sté ai 25 d'otober tal Pavillon dla Raiffeisen a Balsan. Dan da n publich enterescé àl podü porté dant le sistem adoré te Mareo por mëter adöm la cronica, dal'abinada dal material ales fontanes d'enformaziun, dal'archiviaziun dles fotografies cina al'impaginaziun dal material. Laprò èl jü ete plü avisa sön i vantaji che na cronica digitala pîta

alededancö, co è raprejentês da na miù strotöra y partiziun dles plates, na chirida plü mirada y saorida, na sauridanza tla difuijun y tla coreziun de fai eventuali cina al maiù vare da la mëter online. L'enteres por le referat è sté dér gran, y chél àn odü dales trepes reaziuns y les domandes co è gönüdes fates dô la relaziun y ince plü ennant tres contač telefonics y por mail.

Ciomont da tosser

I proscimi terminns por la racoüda dal ciomont da tosser è:

- ai 20 de janà 2014: dales 8.00 ales 9.00 a Al Plan, dales 9.30 ales 10.30 a Longega
  - ai 17 de merz 2014: dales 11.30 ales 12.30 a Longega
  - ai 5 de mà 2014: dales 8.00 ales 9.00 a Al Plan, dales 9.30 ales 10.30 a La Pli, dales 11.45 ales 12.45 a Rina
- I posc de racoüda è: a Al Plan dô comun, a La Pli te plaza dal mone, a Rina te zénter de païsc, a Longega sön Plaza de Bastl.

Al vën chirì en/na verdascolari

Le Comun de Mareo chir en/na verdascolari (nonno/a vigile) co stess tal raiun dan les scores d'Al Plan. Les porsones enteresciades po damané dô enformaziuns plü monüdes te secretariat de Comun.

Libri nös te nosc comun

Tai ultimi mënsc èl gnü dé fora te Mareo cotan de publicaziuns nees, dal carater storich, scientifich, sozial, poetich y por mituns: "Ega d'Al Plan", "Recordanzes - jont da Rina la cunta", "Iu y Tö tai dis", "S. Maria d'La Pli" y "Boris - le pice čian y sües aventöres"

Belo tla storia à la jont de Mareo tres desmostré da avëi na bona man con leteratöra y poesia, y tai ultimi mënsc èl gnü prejenté tai tréi païsc en bel numer de publicaziuns, co porta pro da fà löm sön fać storics y scientifics, avenimoné da n tomp, nosc passé y nosc presënt. Danter Al Plan, Rina y La Pli èl gnü prejenté bën cin' libri nös, co trata aspec desvalis de nosc dačiasa y dla leteratöra.

EGA D'AL PLAN

Le cërtl de publicaziuns à motü man amez setember, con la prejentaziun dal liber Ega d'Al Plan. Le liber è gnü dé fora dal grup de laûr "Mareo laôta y encö", y è en contribut concret por l'ann europeich dal'ega. Te encér 260 plates èl endöt 6 auturs co se dà jö con l'ega sot l'aspel scientifich, storich, economich y sozial. Sis è i capitui co vén dant tal liber, scric te endöt cater lingac: ladin, talian, todësch y ingleje. I auturs è Lois Ellecosta de Colac (coordinadù),

i professurs universitars Gerrit Berdinus Engelen y Jan Willem Foppen - entrami olandeji, Karl Mutschlechner dal Pech, Edi Pizzinini da Marin y Pepi Rastner dla Posta. L'idea da dé fora le liber à albü Karl dal Pech, co â en mont da dé fora en picio liber sön l'ega d'Al Plan. Laprò ea belo tai agn 60 le prof. Engelen sté a Al Plan deboriada con stüdënć, por analisé plü avisa le fenomenn dal'Ega de San Vî. Karl y le prof. Engelen à enscio abiné adöm val' porsones por pié a man cösc proiet. Le "picio liber" è ala fin donté na publicaziun de pëis, monüda, enteressanta.

Tal capitul introdutif "L'ega, bën de düć", porta Lois Ellecosta en cader general dles eghes de nosta provinzia, por jì ete plü avisa sön les eghes de Mareo, co cumpëda bën 15 lês naturai y encér 400 fontanes. Lois de Colac firma spo ince en capitul dediché al clima, olache al à analisé les temperatöres y prezipitaziuns,

tolenn ca relevaziuns fates a Longega danter i agn 1910-1960, de söes relevaziuns l'ann 1974, desco ince chères scrites sö regolarmonten dla Provinzia de Balsan dal 1987 encà. Edi Pizzinini descrí spo plü avisa la morvëia naturala raprejentada dal'Ega de San Vî, co sbroca daete da Fodara Masarönn encér i 15 de jügn (San Vî), mo nasc belo cotan plü alalt, tla localité I Torchì te Fanes. Pizzinini porta ince en contribut enteressant sön le Rü d'Al Plan, jenn ete plü avisa sön desche le Rü gnea anüzé belo da n tomp da nia manco co 30 artejagn - danter Lé dla Crëda y Longega. Le capitul plü scientifich vén dai dui professurs olandeji, co va ete plü avisa tla geologia y idrogeologia dal raiun idrografich dal Rü d'Al Plan, portenn a löm cotan de curiosités y aspec enteressanç sön ci co è sot tera ete, ete por nosta bela Val de Mareo. Karl Mutschlechner dal Pech à scrit le capitul "Da Fanes cina tla Gadera", olache al mostra sö

I auturs dal liber "Ega d'Al Plan": dmc Felix Ploner (grafica) y i sis auturs Lois Ellecosta, Willem Foppen, Ben Engelen, Karl Mutschlechner, Edi Pizzinini y Josef Rastner. (Foto: Igloo Foto/Alfons Facchini)

l'anüzamont dal'ega sot a deplü aspec. Al va ete sön les fujines dla forza eletrica, sön la produziun de strom, con en sotcapitul dediché ala Sozieté Eletrica d'Al Plan, cina a sotcapitui dedichés al pié pësc y ala sarenaziun dles eghes. La publicaziun vén completada da Pepi dla Posta, co porta forsc l'aspet plü emportant por la persona, l'ega da bëre. So capitul mët man con la fortuna da avëi de bona ega, por jì spo ete sön l'organisaziun y destribuziun dal'ega da bëre tres le Consorz Privat d'Al Plan.

JONT DA RINA LA CUNTA

Ai 9 de novëmber èl sté chi da Rina co à podü prejenté en bel liber nö, co se tlama "recordanzes - patachi cioè la uma vigna dé - jont da Rina la cunta". Al è gönü dé fora dal Seniorencub da Rina, sot la coordinaziun dal maester en ponsiun Walter Sottas da Pecëi, co abitéia belo da agn ia en Fones. Tla realisaziun dal proiet èl gönü daidé da en grup de laûr de set porsones: Lois Castlunger, Angelina Craffonara, Maria Teresa Craffonara, Rosa Castlunger, Augustin Gasser, Helene Gasser y Ulrike Sottas. Desche le titul

dij belo, se tràtera d'en liber de recordanzes, olache al è gönü intervisté döt adöm 24 porsones de tomp da Rina, ciarenn da tó ete en più incé les viles y zeches encér le païsc ia. La idea che an à dal mëter man, ea pordërt chéra da jì fora por les ciases a tó sö interviewes, por abiné en document audio, che an ess podü tegnì sö desco testimonianzes de valüta por les generaziuns co vén. Con le tomp èl gönü fora la proposta da fà d'enfora incé en liber, co arjunj sén passa 200 plates. Por dé en contribut ala storia dal païsc, mët man le liber con en capitul por todësch y ladin firmé da Augustin Gasser. Al baia dla storia dal païsc, jenn ete en particolar sön le tomp dô la gran vera. Dedò vén la pert principala, rapresentada dales interviewes. Valgünes de cõstes è struturades dô le sistem de domanda y resposta; la maiù pert dles interviewes è gönüdes laorades fora aladô dla tematica co à caraterisé deplü la persona interviewada. Ensciö ciafun en cader valgamia complet sön le laûr da mené taies, le tomp de scora, la spëisa, sambën le laûr da paür, desco incé na ligna de mistiers co n'è aldédancö nia plü dan man

Simon Rubatscher da Longega.

te chë forma. La ultima pert è de Heinrich Castlunger, co va ete sön la scora da Rina, y incé sön la dlijia y les capeles de païsc. Ci nen saràl pa dai documoncé audio? La idea dai auturs foss chéra da i laoré fora, por tiai sorandé spo ai familiars dla persona entrevistada, desco bela recordanza da tignì sö con amur y ligrëza tal dagnì.

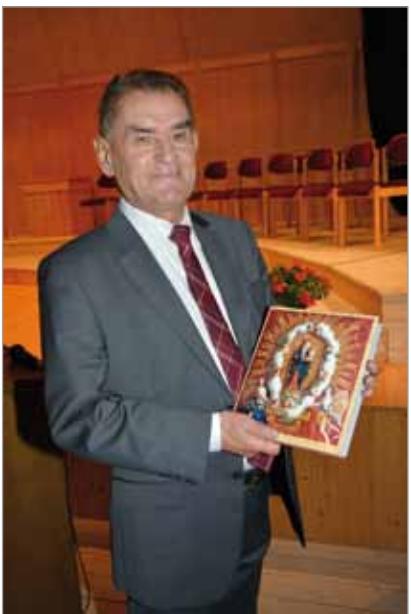
Le liber ô ester en stromont co dess mantignì incé tal dagnì avenimoncé da n iade, y stravardé ensciö che ai tomi tla desmoncianza.

IU Y TÖ TAI DIS

En gaujiun dla prejentaziun dal Calënder Ladin 2014, stada ai 21 de novëmber sön Badia, èl incé gönü prejenté le prüm liber de poesies de Simon Rubatscher dal Festl da Longega. Simon, nasciù l'ann 1977, à bacé cösc so prüm liber con l'ennom "Io e te nella quotidianità - Ich und du durch den Tag - Iu y tö tai dis". Desche an capësc belo dal titul, se tràtera de na publicaziun te trëi lingac. Simon Rubatscher partësc con le letur encér 80 poesies: la maiù pert è scrites por talian, na bona pert por todësch y na mëndra pert por ladin mareo. Tles parores danfora, scrites da sòa compagna Gaia Bocuzzi, pòn li che "Simon à enjopé tla poesia l'esperionza de sões encuntades con éres, éi, amisc o porsones nia conosciüdes, co à lascé te él na merscia, na scassada." Da cõstes esperionzes nasc spo les poesies co trata de porsones, de

Le grup de laûr por le liber da Rina: iadedô dmc Maria Teresa Craffonara, Lois Castlunger, Augustin Gasser, Ulrike Sottas, Walter Sottas y Rosa Ellecosta. Dancà Angelina Graffonara, Helene Gasser y Anna Pallestrone. (Foto: Walter Castlunger)

Lois Ellecosta de Colac è autur dal liber "Santa Maria d'La Pli". (Foto: Igloo Foto/Alfons Facchini)

soms, de impresciuns, sontimoné, esperionzes o recordanzes co l'à accompagné o l'accompagnéia dötaorela sön so tru. Le liber àl roé da scrì eniann de messé, y al è gönü dé fora tres la lia EpL - Ert por i Ladins, con le sostén dal Assessorat por la scora y cultura ladina dla Provinzia.

S. MARIA D'LA PLI

"Al è n bel post La Pli..." - tal zënter dal païsc sta la bela dlilia dedicada a Santa Maria dal Bun Consëi, la dlilia-oma dla valada. Al è na bela dlilia maestuja con en bel ciamparin y la gran ciampaña, sontada ete tla leria tompla a sorëdl amez les ciases dal païsc. Le fabricat desmostra plü vari de êrt y storia, dal gotich, baroch al modern. Nia mâ por chi d'La Pli, mo bën por lunc y lerch è la dlilia d'La Pli conosciüda desco Santuar de Santa Maria d'La Pli por söa posiziun, veneraziun y storia.

Tal zënter dla veneraziun sta la picia statua de Santa Maria cole Bambin sön le gran alté. Les tofles de chi da Valsperch cunta dal gran aiüt ciafé tai temps dla möria y dles Veres. La dlilia enstëssa te söa belëza y richëza vën atlò ciámó prejentada plü avisa, mo le plü gran bel valur è, che la dlilia d'La Pli vën tres ciámó emplida de fede y vita cristiana dla jont con

les festes y beles zelebraziuns döt l'ann. An po bën dì che vignönn co passa storj pro y fej söa picia sontida devoziun dô la ciancia: "O bona Oma de paraïsc, stenéde fora Osc mantel sön la jont de nüsc païsc..."

Le renové l'emportanza dal Santuar de S. Maria d'La Pli, cösc è le fin príncipal dal liber scrit dal dr. Lois Ellecosta de Colac con l'aiüt de Sior Merch Graffonara y dé fora dla Ploania d'La Pli. Le liber cunta dla storia dal decanat de Mareo, dla vita religiosa con les prozesciuns y le jì por sanç, dla emportanza dla calogna y dai moni y dliljies da Curt y Pliscia y les capeles y i ciüć. Con i retráç faç dal fotograf Alfons Facchini ciafa le liber na dimensiun de documentaziun dai sëgns dla religiun catolica te nüsc raiuns. Le dr. Felix Ploner è sté bun da i dé al liber na iesta grafica, co liëia ete les fotos con le test y lascia la dërta lerch a en gröm de enformaziuns.

Le grup de laûr, motü adöm da Lois Ellecosta, Felix Ploner, Alfons Facchini, Jep Agreiter y Jan Willeit à prejenté la publicaziun ala popolaziun en Santa Maria Imacolada, ai 8 de dezember 2013.

BORIS - LE CIAN

Por slü jö le cürtl de publicaziuns, èl ince gönü dé fora dan da püch na storia por mituns, prejentada ai 13 de dezember tla biblioteca d'Istitut a San Martin de Tor. Ara se trata dla storia "Boris - Le pice cian y

sües aventöres". La storia è gnüda scrita da Renate Erardi d'Al Plan, y è gnüda abelida dai bi dessëns de Karin Ploner da San Martin

Al è sté orienté y idea soradöt da pert dal Raiun Sozial da odëi cösta storia publicada t'en liber, y la proposta è gnüda tuta sò bun dla Uniu di Ladins dla Val Badia, co à spo fistidié da ti dé ala storia na bela iesta adatada por i mëndri, ciafenn ince le contribut dal Istitut Ladin Micurà de Rü, dal Assessorat por la scora y cultura ladina y dal Raiun Sozial enstës.

Le liber è gnü adaté por ladin de mesaval, desco ince por ladin de Gherdëna, enscio che al podarà ester na storia plajora da i lì dant ai mituns y ales mitans dles döes valades.

La storia cunta dal picio cian Boris, co vën alassora che al mëssass jì ia dal ijin a fà cian da guardia, madër che Boris ne nen dà nia da sté taché a laidré vignie iade che zacai passa. Te na bela net d'invern tolel la dezijiun da sciampé te bosch. Enlò encùntel cotan de compagns nös. Düt è enviés da cumpré le liber y lì ennant co che ara i è jüda al picio cian.

Tone Gasser da San Martin à alzé fora dertan la prejentaziun che na jona liada a en scagn da rodes, è bona con söa fantasia da condü le letur alaleria, te bosch, a fà amizizia con i tiers. Renate è bona da porté ete movimont tla storia y da endespré la fantasia.

Renate Erardi con so liber por mituns.

Cor da 125 agn

Ai 23 y 24 de novëmber èl sté gran festa a Rina por le iubileo dal Cor de Dlijia. La dërta ocajoun da prejenté la troht nea y recordé t'en liber la storia dla uniun

Pordërt èl pormó 20 agn ca, che le Cor de Dlijia da Rina à fat gran festa por le iubileo de 100 agn. Cin' agn massa tardis, pòn dì séen doprò. Laôta sâñ da dì che le Cor ea gnü motü sö dal 1893. Endere èl plü tert gnü a löm na relaziun anuala dal "Cäcilienverein" de Mareo, firmada dal maester Jepèle Frontull, olache al stà scrit che Rina â belo en cor dal 1888, motü sö dal curat da laôta siur Ujöp Tasser da Peraforada.

Tai ultimi 50 - 60 agn, pòn li tla publicazion dada fora en gaujuun dal iubileo, èl sté encér 100 ciantarines y ciantadus co à fat o fej pert dal cor. Le Cor da encö è motü adöm da 23 componënc, plü le dirighënt y l'orghelist. Alex Craffonara de Ciasanea mëna la bachëta, Lois Huber de Hones sona l'orgo. Presidënta è da cin' agn encà Petra Sottas dl Baco.

La gran festa de iubileo à motü man la sabeda ai 23 de novëmber con en concert sacral te dlijia. Dlungia le Cor de Dlijia da Rina ãn podü aldì en grup de stromonc

dla Musiga da Rina, le Cor Col dla Vedla, en cor de mituns, en quartet de usc dal Cor de Dlijia, le Cor Mons Elina y le Cor de Dlijia d'Antermëia.

Cösta è stada por le Cor da Rina la ocajoun da se prejenté con la troht nea, chirida fora con l'aiüt de Elisabeth Colz da Tintal. Èra à fistidié da fà gnü adalerch les perts dla troht da Salzburg ete y da les comedé dô i debojügns, fistidienn iné dai ciac y dles crabates. Le sartù Josef Renzler da Valdaura à spo cuji i corpëc dai éi.

Dô le concert èl gnü prejenté le liber "125 agn Cor de Dlijia da Rina", motü adöm da en grup de laûr con Teresa Huber (auturia), Petra Sottas (coordinadëssa), Corinne Promberger (impaginazion), Roberta Sottara (coertl dal liber), Ulrike Sottas y Isabella Ties. Tal liber vëgnel prejenté düc i componënc dal Cor da encö, al vën porté dont fostüs de cronica dla uniun, y iné recordé i momonc plü de pëis co à caraterisé l'ativité. Pa chisc alda la benedisciun dal orgo nö l'ann 2007, la Mëssa Noela de siur Klaus Sottas

da Pecëi l'ann dô, le cianté te munt a chël che le Cor tol pert regolarmont, desco iné i avenimonc de dlijia da n tomp.

Le dé dô è la festa jüda ennant con la Gran Mëssa dla comunità, olache le Cor à cianté la Missa Solemnis de F. J. Schütky. Dô la mëssa da festa èl gnü sorandé deplü onoranzes de pëis. Da alzé fora è soradöt la gran onoranze de 60 agn por l'orghelist Lois Huber de Hones. Èl à ciafé en cader con la benedisciun apostolica de Papa Francësch, la onoranze da pert dla Lia dai Ciantadus de Südtirol, desco iné en Bambin de céral armé de spidl. Laprò èl iné gnü onoré Hilbert Craffonara de Ciasanea por bén 50 agn de ativité pal Cor, y Florian Craffonara da Rié por sü 35 agn de ativité. Al è sté na festa sontida nia mâm dal Cor, mo da döta la comunità. Al ne romagn nia ater co i fà les aodanzes a düc i componënc che ai cianti ennant con ligrëza a onur de Dio y por la ligrëza dla comunità. Ad multos annos!

Le Cor de Dlijia da Rina tal ann 2013. (Foto: Raimund Promberger)

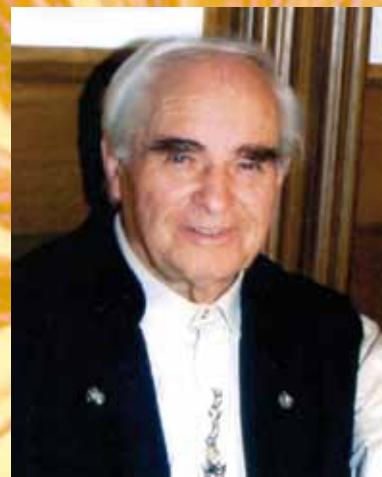
Inauguración y bendición para la próxima escuela

Se recordun de nüsc morc

Al Plan
Vigile Obojes
dal Craizer
+ai 13 d'october al'eté de
87 agn

Hans Erlacher
de Corcela
+ai 20 d'october al'eté
de 90 agn

Rina
Davidé Promberger
+ ai 22 de novëmber
al'eté
de 85 agn

Sorvise Ejams de bi-
y trilinguism
str. Perathoner 10
39100 Balsan
Tel. 0471 413900
E-mail: ebt@provincia.bz.it

Ejams de bi- y trilinguism

Se scrì ite online é sauri y va debota

Cun la Cherta di sorvise vara da se scrì ite
sauri y debota

Dai 15 de novëmber 2013 inant podëise se scrì ite ai ejams de bi- y trilinguism (o damanè le reconescimënt dles zertificaziuns linguistiches o di titui de stüde) cun la **Cherta di sorvise** diretamënter da osc computer.

Al é dér sauri da ji ite: do avëi metü ite le codesc PIN personal chirëise fora le sorvise di ejams de bi- y trilinguism y te püç menüc podëise se scrì ite diretamënter online.

I podëis ti ciarè canche i orëis a döta la corespondënsa tl Raiun privat, i ciaféis atira la confermazion dl'iscriziun y spo la convocaziun al ejam. Vigni comunicaziuns che reverda la domanda é da ciafè tl Raiun privat y vigni iade che al vëgn ajuntè n documënt nü, ciafëise n avis por sms y por e-mail.

**5 de gragn vantaji
por che se scrì ite ai ejams online
cun la Cherta di sorvise**

1. Al é na metoda saurida, asvelta, trasparënta y daldöt debann. Al basta la Cherta di sorvise ativada y le computer.
2. Degun papier, degügn formulars da scrì fora, da stampè, da sotescrì y ortié demez! I ne messëis nia plü aspetè do la lëtra racomanada o perde bëgn dì tämp cun la chirida dla convocaziun tl ofize dla posta.
3. I ne messëis nia plü mête ite üsc dac, ajache le sistem tol chi sön la Cherta di sorvise. I messëis ma chirì fora danter - **ejam standard**
- **reconescimënt dles zertificaziuns linguistiches**
- **emisciun dl'atestat A zënza ejams suraprò** por le reconescimënt di titui de stüde y ortié inant la domanda online.
4. Pornanche al é na comunicaziun nöia tl Raiun privat ciafëise **n sms y na e-mail**.

5. Sce i se colieis cun la Cherta di sorvise o cun l'account eGovernment podëise li la lëtra de convocaziun al ejam y les comunicaziuns che reverda osta domanda.

Contrat confermé por na plaza dai auti dô le Punt da Valiares

Dezijiuns tutes tles sontades dai 13 de setember y dai 29 de november

SONTADA DAI 13.09.2013

Regolamonc: Dô che le Comun de Mareo à sorantut ofizialmonter le sorvisc dal'ega da bëre (delibera de consëi dai 12.04.2013), à le Consëi incé aproé en regolamont scrit dant dla lege, laoré fora tres le Consorz dai Comuns de Südtirol. Te endöt 30 articui vègnel motù la basa iuridica pr regolamenté le sorvisc. Al vén splighé les normes de gestiun y de sorandada dla gestiun a terzi, y al vén regolamenté desche l'ega po gnì anütizada, ci dèrc y dovéis che al è tal cajo de meseria d'ega o médefü, les condiziuns de fornidöra dal'ega y letöra dai cumpedadus, le tru por ciafé en atach dal'ega por l'abitaziun, co che ara vén cumpedada, y ci dèrc y dovéis che le gestur, mo incé le tliënt, à o mëss tignì ete.

Terac: Le Comun i à trasferì ala Provinzia de Balsan deplü parzeles de terac co reverda la

strada da Longega, classificada desco strada provinziala. Le provedimont è scrit dant dla lege. Les parzeles trasferides è les p.d.t 2473/3, 2473/4, 4247/1, 4247/2, 2462/7, 2462/8, 4272, 2475/4, 2485/2, 2483/3, 4273, 2476/2, 2476/4, 4238/1 y 4237/2 y la p.d.f. 1325 tal CC de Mareo.

Bilanz: Le Consëi à aproé na müdaziun de bilanz de 232.589,52. Cöstes les maius zifres de spëisa: 98.633,39 por la costruziun d'en coletur por eghes dla plöia y eghes pazes a Al Plan; 15.000,00 por condütes dles eghes pazes; 54.495,13 por provedimonc de proteziun zivila tal raiun Ćiornadù a Rina, 17.000 por laûrs de drenaja a Rina, 30.000,00 por mascînns de Comun.

Dérç de soraspera: Deache i ciamps dal sport d'Al Plan y da Rina è respetivamonten sön terac dla Vijnanza d'Al Plan y dla

Vijnanza da Rina, à le Comun cumpré en dërt de soraspera a tomp indeterminé por entrami i ciamps.

Nominaziun: le secretér de Comun Heinold Rottensteiner è gnù nominé responsabl por la prevenziun dla coruziun.

Contrat urbanistich: Le Comun à confermé la proposta de contrat urbanistich con la sign.a Carola Mutschlechner, con cösc contegnü: le Comun de Mareo ciafa dala sign.a Mutschlechner le dërt de proprieté sön 3.600 m² (atualmonter vërt agricul, en pert te raiun de prigo), sön chi che al è l'intenziun da réalisé na plaza dai auti (dô le punt da Valiares). Porchèli conzed le Comun en raiun abitatif C - raiun d'espansciun nö, tla mosöra de 1.500 m² (tla strada Fanes), con la possibilite da réalisé lassora na cubatöra de 1.714 m³.

Tla delibera vègnel spezifiché che le Comun à dagnora albü enteres por réalisé enlò na plaza dai auti. Belo tal plann urbanistich aproé dla Provinzia dal 1978 él preodü na plaza da parché publica. Dô tomanza dal plann urbanistich à le Comun de Mareo con deliberes de consuei dai 29 de messé dal 1992 y 23 de setember dal 1992 confermé la designaziun de na plaza dai auti sön le terac soradit. Cöstes è gnüdes entrames abrogades dal Tribunal Aministratif da Balsan.

SONTADA DAI 29.11.2013

Culta de sojornanza: Le punt principal dla sontada è stada l'aproaziun dal regolamont por la istituziun y aplicaziun dla cuta comunala de sojornanza. Tal regolamont vègnel definì plü avisa l'oget y les condiziuns dla culta. Desche l'ennom dij belo, mëss

Le secretér Heinold Rottensteiner, l'Ombolt Albert Palfrader, le diretur dl'Azienda Martin Resch, dertan la discussiun sön la culta de sojornanza.

la culta i gnì paiada al Comun. Aladò dal regolamont èra da paié ete anter le 15ejimo dé dò la fin dal mëns (En ejompl: la culta por les sojornanzes de jenà mëss gnì paiada ete anter i 15 de forà). Mâ sce la soma da paié è sot i 200,00€, po le païamont gnì sbürlé al mëns dedò.

Le presidènt dl'Assoziazion Turistica d'Al Plan/Mareo Norbert Cristofolini y le diretur Martin Resch à tut pert ala sontada, por ti dé al Consëi enformaziuns plü monüdes y respogne a domandes eventuales. Resch à porté dant les motivaziuns y le bojügn da avëi en finanziamont sogü por le turism. La culta à le vantaje - à dit Resch - che ara messarà gnì paiada ince da chi co n'e nia sozi dl'Aziënda: chisc ne païâ denant nia. Con la culta - desche ara è gnüda definida dla Provinzia - prevëiga l'Aziënda da trà ete tal 2014 encér 270.000,00€, co n'e dio nia cí co gnea ete dai contribuć volontars i agn passês, porchèl tirarà ete l'Aziënda soraprò ciamó na pert de contribuć volontars.

Da pert dal Comun èl gnü alzé fora che le Comun mëss tlò fà le sorvisc da trà ete la culta (y ince da controlé che ara vëgni paiada), mo ne ciafa enstës degügn scioldi por le sorvisc, deache döt i vën passé ennent al'Aziënda.

Aumoné dla culta: Deache con les tarifes de basa ne vëgnel nia ete i medemi scioldi, à le Consëi ince deliberé aumoné por la culta. Chisc jarà en forza emportmó con le próm de jenà 2015. La Provinzia à fissé cöstes tarifes de basa: 0,70€ a net por i ghesc de afitaçiamenes y afitaapartamonc, agriturism, eserzizi a öna y döes stères, 1,00€ a net por i sciori dai hoti a 3 stères y 3s, y 1,30€ a net tles categories plü altes - da cater stères ensö. Le Consëi de Comun à dé pro a en aumont de 0,50€ por categoria - desco dit - dal 2015 ennent: 1,20€ por la categoria plü bassa, 1,50€ por la categoria mesana y 1,80€ por la categoria plü alta. Le medemo aumont è ince gnü aproé dai atri comuni prinzipai dal Plan de Corones (adenfora de Kiens, Falzes y San Martin de Tor). Le 20% dla culta dal 2014 i gnarà dada ennent al Consorz Turistich de Plan de Corones.

Dal 2015 ennent i gnaràl spo dé ennent al Consorz le 15% (co è defat apresciapüch la medema soma, deache la culta vën aumontada). Le Consëi de Mareo à motü endere la condizion che al païarà mä i 15% tan ennent che ince i atri comuns dal raiun de Plan de Corones fajarà le medemo.

Confermé na delibera de junta: Le Consëi à confermé la delibera

nr. 370/2013 dai 6 de novëmber, co à desco argomont na müdaziun de bilanz de 54.358,50€. Chisc vën investis ensciö: manutenziun auti de comun (13.000,00€), giara, sé y sorvisc da d'invern (15.358,50€), forza eletrica (15.000,00€ + 4.000,00€ + 3.000,00€ + 1.500,00€ te capitui desvalis), manutenziuns (2.500,00€).

Sdemanialisaziuns: Le Consëi à tut dezijiuns sön barat de terac:

1) Sön domanda dal sign. Massimiliano Taibon èl gnü baraté 54 m² de terac tal raiun Gran Pré: le Comun de Mareo i dà al sign. Taibon 54 m² dla pdt 2658/7 tal CC de Mareo, le sign. Taibon i dà al Comun la pdt 2660/31 (52 m²) y 2 m² dla pdf 1378, dötes tal CC de Mareo.

2) Sön domanda dal sign. Friedrich Tamers vëgnel fat cösc barat: le Comun de Mareo paia le spostamont y alzamont dal mür dla strada Antersì (laûrs belo faç) y ti sorandà al sign. Tamers 2 m² dla pdt 4197. Le sign. Tamers i dà al Comun 28 m² dla pdf 365/4 tal CC de Mareo.

3) Sön domanda dal sign. Luca Mellauner èl gnü sdemanialisé y trasferì tal patrimone communal 16 m² dla pdt 5051 tal CC da Rina. Cösta spersa i è gnüda trasferida al sign. Mellauner.

Tru dla roda ete por Plaies

Eniann d'isté à l'Ispetorat Forestal da Bornech fistidié da réalisé en tru por les rodes da Longega cína ete Picolin, tres le bosch de Plaies. Tlò èl incé gnü motü jö i rôs por l'internet snel

An laora ennent tla Val Badia ay en particolar te Mareo por arjigné plan plan i coliamonc con i trus dla roda. Sce la valada de Puster à belo na rëi dla roda bindebò ampliada, èsun tla Val Badia ciamó en pü' enzoruch de cösc vers, mo te Mareo èl tal ultimo ann gnü fat cotan. I ponsun tlò soradöt al tru dla roda ete por la Val de Mareo. En ater gran laûr réalisé eniann d'isté tres l'Ispetorat Forestal da Bornech, è sté chël da deslarié le tru ete por bosch de Plaies - co pëia da Longega ete y röa cína ta Picolin. I àn damané dô valgunes enformaziuns al vizediretur dal Ispetorat Forestal da Bornech dr. Gottlieb Moling.

Le laûr - co atoca i comuns de Mareo y San Martin - à albü cosc bindebò alc: 160.000,00€ è gnüs dla Repartizion Forestala dla Provinzia, 27.000,00□ dai dui comuns y encér 50.000,00□ dal Ofize Provinzial por les Infraströtöres. Le Comun de Mareo i à païé fora ala Provinzia 7.000,00□ de kompartezipaziun ai cosc (delibera de Junta dai 13.11.2013, nr. 385).

LAÛRS BELO FAĆ

Sön terac de Mareo èl gnü fat laûrs desvalis, sön na lunghëza de

Ensciö ciarâ fora le tru vedl.

Tal gran retrat: mürs de proteziun con rëis geotex por tegnì sö le terac. Mënder retrat: mürs de podruns tal toch da Longega sö.

2.000 metri dal tru belo esistont. Al è sté da taié fora lignan y da deslarié le tru te deplü posé. Tla cornisc dai laûrs èl gnü réalisé 353 m² de mürs de peres, y da öna na pert èl gnü réalisé 25 m² de mür geotex. Laprò èl sön 97 metri de lunghëza gnü fat drenajes dal terac. Maius è i laûrs fać sön terac da San Martin, olache le tru se sleria por na lunghëza de 2.760 m. De chisc è 457 metri de tru daldöt nö.

Dertan la realisaziun dal tru dla roda, àn tut la dezijiun da méter jö incé i ros por la fira otica, l'internet snel. Ensciö àn evité da messéi ciaé sö la strada dla Val Badia. Por chisc laûrs èl gnü spenü 275.000,00□: demanco co sce an ess mossü jì dô la strada prinzipala ete.

LAÛRS CIAMÓ DA FÀ

Sön la pert marora saràl ciamó

da assüigheré le tru te deplü posé, al gnarà engiaré ete döt le tru y réalisé valgunes sis y rëis de proteziun, olache al è i posé plü prigorusc. Le medemo val incé por la pert da San Martin, olache al sarà laprò incé da réalisé deplü stöes dal'ega, por na spersa de encér 900 m². I cosc de chisc laûrs n'è nia ciamó gnüs sciazêz.

En punt de domanda romagnel ciamó sön le fat sce le tru dess gnü asfalté o manco. Gottlieb Moling dij che i proprietars è plüleure decuntra, mo deache le tru è belo porté ete tal plann urbanistich, pòl ester che al vëgni asfalté. La dezijiun definitiva n'è nia ciamó tomada.

Le tru dla roda ete por Plaies fej pert dal tru co dess despassé döta la Val Badia y roé sö pert cína sö Colfosch, y forapert se taché ete con Puster.

Ciomont y eghes pazes 2014

Les tarifes crësc: le ciomont sarà dal 9,7% plü ñer, les eghes pazes dal 4,8%

Canche l'ann d'aministraziun va bel plan a piz, vëgnel aproé les tarifes nees por i sorvisc che le Comun pîta. Por ci co reverda les eghes pazes y le ciomont, vën le cost dai sorvisc corì al 100% dai zitadins. Tla sontada dai 27 de novëmber à la Junta definì les tarifes por le 2014.

LE CIOMONT

La tarifa chersciarà l'ater ann dal 9,70% respet al ann 2013. Le prisc dal ciomont è gönü fissé sön 0,0452€ al liter (l'ann passé 0,0412€). Por en contegnidù da 40 litri saràl da païé 1,80€ a jütada (l'ann passé 1,65€), por önn da 80 litri 3,62€ (l'ann passé 3,30€), por önn da 1.100 litri endöt 49,72€ a jütada (45,32€ tal 2012). La jütada minima co vën aratada te n ann è de 180 litri a porsona.

Le cost dal sorvisc vën aledé enscio: 290.385,61€ por le ciomont urbann, 45.578,00€ por le personal, 74.251,83€ de tarifa de basa por la gastronomia, comerz y artejanat, 16.271,00€ de somes aladô dla lege provinziala nr. 4 dal 2006, spo 8.000,00€ por cumpra de material por le sorvisc da tigni saubres les strades, 6.614,39€ por cosé de gestiun dai materiai co è ciamó da adoré (Wertstoffe). Cösc fej fora en cost total de 441.100,83€. Da cösta soma èl da tó demez 35.000,00€ co è gnüs traç ete demassa pla culta

dal ciomont tal 2011. Cosé endöt: 406.100,83€. Por le 2013 él gönü sciazé en cost de 348.874,44€.

da bagné l'urt vëgnel conzedü na reduziun dal 80%, tan ennant che ara vën moserada a pert.

EGHES PAZES

La culta sön les eghes pazes chersciarà dal 2014 rodunt dal 4,80%. Le prisc por l'ann nö è gönü fissé sön 1,2172€ al m³, tanco vigne mile litri. Cösta zifra è motüda adöm da 0,3020€ de cost por le sorvisc de canalisaziun, y 0,9152€ por le cost de sarenaziun dles eghes. (Por l'ann 2013 ea la culta gönüda fissada sön 1,1614€ al m³). Ai proprietars dles secundes ciases - chi co païa la culta de sojornanza, ti gnaràl araté le 50% emplü, co è döt adöm 1,8258€ al m³. Por l'ega

L'EGA DA BËRE

La tarifa de basa por l'ega da bëre è de 0,50€ al meter cubich (1.000 litri). Cösc cína a n consum de 2.000 m³. Por le consum da 2.001 a 4.000 m³ èl na reduziun dal 8%, dai 4.001 ai 6.000 m³ dal 10%, dal 6.001 ai 8.000 m³ na reduziun dal 12% y sora i 8.001 m³ dal 14%. Por les stales n'èl da païé nia por l'ega da bëre. Sce le consum dal'ega da bëre ne vën nia moseré con na ora aposte, vëgnel tut en considraziun en consum anual por abitant de 50 m³.

Desgorje le ciomont è en sorvisc co vën tres plü ñer.

Fajede retlam tal Saltà!

Le Saltà de Mareo vën fora cater iadi al ann, vigne trëi mëns. Al röa te vigne ciasa de Mareo. Le Comun pîta la possibilité da fâ retlam tla plata de comun, ci co è enteressant soradöt por les dites co laora söle teritore. Le retlam tal Saltà vën fat te na forma limitada (1 plata DIN A4 por vigne ediziun). Le cost dla plata entiera è de 320,00€ + IVA, por mesa plata èl 160,00€ + IVA. Chi co à enterès po tó sö contat con Pablo Palfrader al nr. 333 4762010, palfrader@rolmail.net

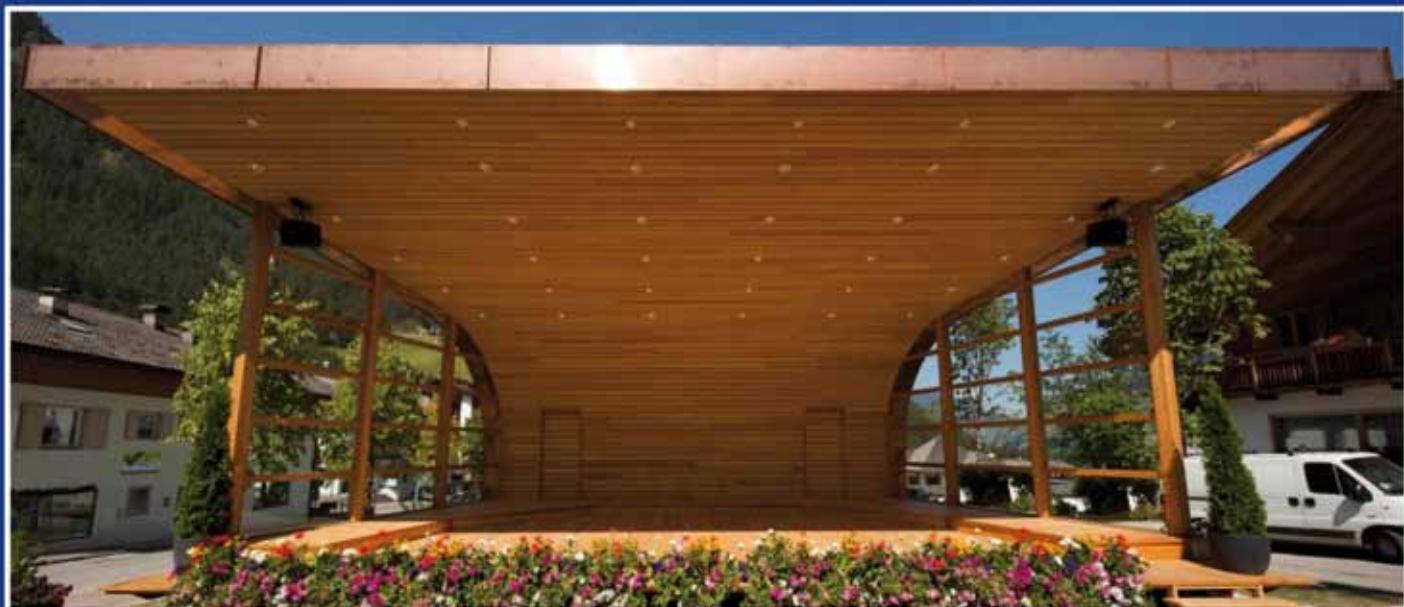

Impressum: "Le Saltà" - Plata d'enformaziun dal Comun de Mareo - Editur: Comun de Mareo / Ombolt Albert Palfrader - Vën fora cater iadi al ann - Diretur responsabl: Iaco Rigo. Redaziun: Pablo Palfrader. Registrada pal Tribunal da Balsan nr. 24/2011. Formataziun: Iaco Rigo. Stamparia: Dipdruck, Rienzfeldstr. 15, 39031 - Bornech. Misiun: Ciasa de Comun, str. Catarina Lanz 48, 39030 Al Plan de Mareo (BZ), tel. 0474/501023, fax 0474/501644, e-mail: info@comun.mareo.bz.it - Plata internet de comun: www.comun.mareo.bz.it.

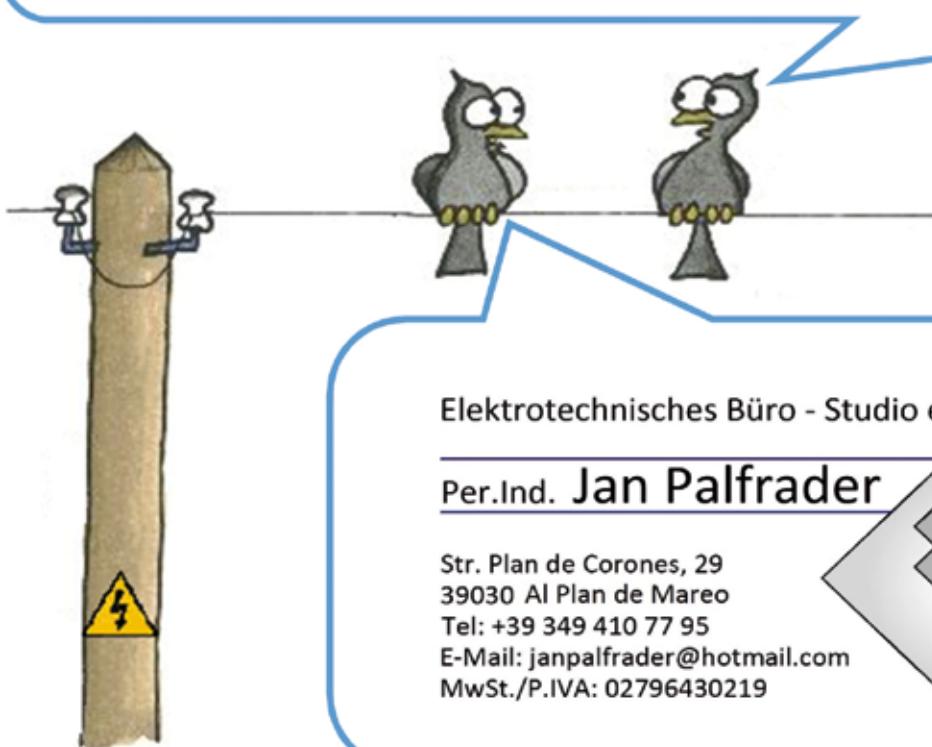
„Aodun a düc de beles festes da Nadè y en bun Ann Nö!“

Tel: 348 4124277 – www.zhp.bz

PROIETAZIUN DE IMPLANĆ ELETRICS?

IMPLANĆ ELETRICS INDUSTRIAI - HOTÌ - MAJUNS - PRIVAT - FOTOVOLTAICH - Y DEPLÜ
PROIETAZIUN - CONSULTAZIUN - SCIAZÉ COSĆ DAI LAÛRS Y DIREZIUN DAI LAÛRS

Elektrotechnisches Büro - Studio elettrotecnico

Per.Ind. Jan Palfrader

Str. Plan de Coronas, 29
39030 Al Plan de Mareo
Tel: +39 349 410 77 95
E-Mail: janpalfrader@hotmail.com
MwSt./P.IVA: 02796430219

